

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De communionem & orationibus post co[m]munionem dicendis c. 36

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

ro a dextris genuflexus expectat pacem, et cum celebrans oscu-
latur altare, ipse se erigens simul osculatur altare, et a celebran-
te completus accipit pacem, respondens ei, **Et cum spiritu tuo.**
Postea iterum sacramento in altari adorato, vertit se ad sub-
diaconum retro post celebrantem, qui similiter a Diacono ac-
cepta pace, facta prius altari genuflexione, comitat^r acolytho
vadit ad Thorum, et dat similiter pacem primo cuiusque ordi-
nis, dignioribus prius, deinde minus dignis, et reuersus ad Al-
tare dat pacem acolytho qui ipsum comitauerat, qui et alijs aco-
lythis circa Altare dat pacem, deinde vadit ad dextram cele-
brantis, et quando opus est discooperit calicem, accipit ampul-
lam vini, et infundit quando celebrans vult purificare.

De Cōione, et Orationibus post cōionem dicendis. Cap. 36.

Celebrante purificato, dum calicē collocat in altari, liber
Missalis deferitur per ministrum ad cornu Epistolę, et col-
locatur vt in Introitu. In missa solenni Diaconus deferit librū
Missalis ad cornu Epistolę, postea vadit retro post celebrantē
Subdiaconus vero vadit ad cornu Euangelij, vbi calicem mū-
dat, aptat cum purificatorio, plicat corporalia, reponit in bur-
sam, et illam ponit super calicem coopertum velo, quem collo-
cat in altari vel super credentia vt prius, postea redit ad locū
suum retro post Diaconum. His expeditis celebrans stans le-
git Antifonam que dicitur **Communio**, qua lecta iunctis ma-
nibus ante pectus vadit ad medium altaris, et eo osculato, ver-
tit se ad populum, et dicit **Dominus vobiscum**, redit ad librum
dicit orationes. **Post communionem** eisdem modo numero, et
ordine vt supra dicte sunt Collectę. Quibus dictis iungens ma-
nis ante pectus reuertit ad mediū altaris, et eo osculato ver-
tit se ad populum, et dicit vt supra, **Dominus vobiscum**. Quo di-
cto stans iunctis manibus ante pectus versus populum dicit,
si dicendum est, **Re missa est**. Quo dicto per eandem viam re-
uertitur ad altare. Si vero non sit dicendum, dicit **Dominus**
vobiscum reuertitur eodem modo per eandem viam ad me-
diū altaris, vbi stans versus ad illud iunctis ante pectus ma-
nibus dicit **Benedicamus domino**. In missis autē defuncto-
rum eodem modo stans dicit **Requiescat in pace**. In missa so-
leni hec omnia eodem modo stans dicit diaconus, et cum di-
cit

Ritus celebrandi

cit, **Itē missa est** celebrans quoque stat versus populum. In Quadragesima autem a feria Quarta Cinerum vsque ad ferias Quartam maioris et hebdomade, in feriali officio postquam celebrans dixit orationes post communionem cum suis solitis conclusionibus antequam dicat **Dominus vobiscum**, stans in eodem loco ante librum dicit. **Oremus. Humiliate capita vestra Deo**, extensis manibus subiungit eadem voce orationes super populum ibidem positam: qua finita osculatur altare et vertens se ad populum dicit **Dñs vobiscum** et alia vt supra. In missa solenni dicto per celebratē **Oremus. Diaconus** vertens se ad populum iunctis manibus dicit vt supra, **Humiliate**, etc. quo dicto vertit se versus altare a tergo celebrantis, et celebrans dicit orationes.

De Benedictione in fine missae, et Evangelio Scti Joannis. c. 37.
O dicto **Itē missa est**, vel **Benedicamus Domino**, vt supra, Celebrans ante medium altaris stans iunctis manibus super altare, et capite inclinato, dicit secreta, **Placeat tibi sancta Trinitas** etc. quo dicto, extensis manibus hinc inde super altare positus, ipsum in medio osculatur, tum erigens se ad hunc stans versus illud, extendi, eleuat, et iungit manus capitque cruci inclinans, dicit voce intelligibili, **Benedicat vos omnipotens deus** et iunctis manibus fac demissis ad terram oculis, vertens se ad populum extensa manu dextra, iunctisque digitis semel benedicit populo, dicens **Pater, et filius, et sp̄s sanctus**, circulum perficiens reuertitur ad cornu Evangelij, vbi dicto **Dñs vobiscum**, etc. **Et cum spiritu tuo**, pollice dextro signans primū signo crucis altare seu librum, deinde frontem, os, et pectus, dicit, **In iū sci euāgelij secundū Joannem** vel **Sequentia sci euāgelij**, vt dictum est in rubricis generalibus, et **R. Gloria tibi domine**, iunctis manibus legit euangelium **In principio** vel aliud vt conuenit.

In principio erat verbum: et verbum erat apud Deum: et Deus erat verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est. In ipso vita erat: et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet: et tenebre eam non comprehenderunt. Sicut homo missus a Deo: cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium: vt testimonium perhiberet de lumine: vt omnes crederent per illum. Non erat ille lux: sed vt testimonium perhiberet de lumine. Erat lux ve-